

Vad händer i Tveta friluftsområde?

Bakgrund

SNO har i kontakter med kommunen i olika sammanhang efterlyst kommunens planer och långsiktiga ambitioner med Tveta friluftsområde. I de sammanhangen har vi framfört synpunkter på inte minst behov av toaletter men även att antalet besökare stadigt ökar vilket medför att kapaciteten vad avser serveringen i Tveta och antalet parkeringsplatser inte längre är tillräcklig och inte handikappanpassad. Våra byggnader är i stort behov av renovering. Hur kan dessa användas mer rationellt? Är kommunen intresserad av att hjälpa till och samtidigt göra området än mer attraktivt. Vi sköter drift av spårområdet med bidrag från kommunen. Arbetet sker med ideella krafter. Är vi intresserade av att som förening långsiktigt svara för dessa åtaganden eller vill vi koncentrera oss på orienteringen och låta kommunen ta ett större ansvar. Detta är några funderingar vi haft och diskuterat med kommunen.

Dessa diskussioner ledde fram till att kultur- och fritidsnämnden 2018-05-30 beslutade att utreda frågan om möjlig utveckling för Tveta friluftsgård. Utredningen har genomförts av Kultur och fritidskontoret. Utredningen presenterades för nämnden i mars 2019. Nämnden godkände utredningen och gav kontoret i uppdrag att under 2019 påbörja arbetet och att under följande års verksamhetsplanering tillse att arbetet fortsätter enligt utredningens rekommenderade process.

Utredningen

Den genomförda utredningen på 25 sidor bekräftar att det finns behov i närtid av att lösa frågor om tillgänglighet, toaletter och handikappanpassning. Samtidigt är utredningens bedömning att den huvudsakliga strategiska frågan för att både lösa behov i närtid och utveckla området i sin helhet på längre sikt handlar om vem som ska vara "huvudman" på Tveta friluftsgård. Dels för att säkerställa att det sker god hushållning av kommunens investeringsmedel och att kommunen investerar i egendom som kommunen har rådighet över; och dels för att ansvaret bör grundas på en verksamhets- och driftmodell som klarar av utmaningen och uppväxlingen över längre tid. Utredningens slutsats och rekommendation består av en sammanhängande tidsplan med totalt 17 olika moment vilka sammanlagt ger ett översiktligt förslag på utveckling fram till och med våren 2023.

Vad som övergripande framgår i utredningen är att i dagsläget saknar anläggningen kommunalt VA och tillgång till tillgänglighetsanpassade toaletter. Därtill saknas toaletter med enkel åtkomst, om besökare kommer från utemiljön, eftersom samtliga toaletter är placerade i någon av de byggnader som föreningen äger.

Utredningen har i nuläget inte gjort någon oberoende statusbedömning av byggnadernas skick och värde. Som skäl anges dels att utredningen inte haft medel för att bekosta en analys dels att byggnaderna ägs av SNO och inte kommunen. Däremot föreslås att en sådan utredning görs i ett senare skede om kommunen avser att förvärva fastigheten eller del av den. Utredningen konstaterar att eftersom kommunen saknar rådighet över byggnaderna är det svårt att hantera investeringar. Utmaningen ökar i praktiken i ett längre perspektiv

Utredningen konstaterar vidare att det inte finns något som indikerar att inte föreningens orienteringsverksamhet ska kunna fortsätta leva vidare och även växa i framtiden. Dock, liksom många andra föreningar konstaterar utredningen, ser föreningen med viss oro på framtiden då spårdrift och förvaltningen av byggnaderna sköts av medlemmar på ideell basis. Det är av uppenbara skäl allt svårare (på grund av arbete, skola m.m.) att undvara den tid som krävs för att klara spårdrift

samt förvaltningen av alla de byggnader som SNO äger. Därtill kan dessa sysslor betraktas som "sidoverksamheter" som medlemmar i föreningen tagit på sig för att stödja kärnverksamheten (genom driftsbidrag) samt friluftsgården som allmänt besöksmål

Strategiska val för utveckling

Mot bakgrund av det underlag som hitintills presenterats så är utredningens bedömning att den enskilt största frågan är vem som ska vara "huvudman" på Tvetas friluftsgård. Till stor del avgör detta vilka möjliga lösningar som finns gällande utveckling av Tvetas friluftsgård. I korthet handlar det om tre olika tänkbara alternativ.

Alternativ A Nuvarande ägare (föreningen SNO) fortsätter äga byggnaderna och kommunen arbetar för att ta fram en fungerande finansieringsmodell för att klara investerings- och reinvesteringsbehov i föreningsägd egendom.

Alternativ B Kommunen ger Telge Fastigheter i uppdrag att förvärva byggnaderna med kultur- och fritidskontoret som hyresgäst och kan därigenom investera och reinvestera i byggnaderna. Delar av lokalerna upplåts via nyttjanderätt eller andrahandsuthyrning för föreningslivets verksamheter.

Alternativ C Kommunen ger Telge fastigheter i uppdrag att förvärva byggnaderna. Kommunen bildar ett kommunägt bolag som går in som hyresgäst samt ges i uppdrag att sköta verksamhetsutveckling, etablering av externa operatörer och finansiera investeringar och reinvesteringar med egna resultatmedel.

Slutsats och fortsatt process

Utredningen konstaterar avslutningsvis att utvecklingsmöjligheterna för Tvetas friluftsgård i hög grad är beroende av i vilken form byggnaderna ska ägas och verksamheten drivas. Samtidigt ser utredningen ett problem i att alla behov av åtgärder, exempelvis gällande tillgänglighet och toaletter, ska skjutas på framtiden tills dess att ett eventuellt beslut tagits om förvärv av byggnaderna. Tyvärr är detta något som i dagsläget inte ser ut att kunna nå en snabb lösning.

Utredningen redovisar en tidtabell för den fortsatta processen som sträcker sig fram till 2023. De steg som ligger inom den närmsta tiden är:

Juni 2019

Idébeskrivning tas fram för beslut i kultur- och fritidsnämnden om förstudie 1 inför upprustning av Tvetas friluftsgård.

September 2019

Förstudiemedel för förstudie 1 äskas i lokalstyrgruppen för att täcka kostnader för att genomföra en oberoende värdering av byggnaderna som i dagsläget tillhör föreningen SNO.

Hösten 2019

Kultur- och fritidskontoret tillser att skyltning på Tvetas friluftsgård förbättras. Dialog inleds med samhällsbyggnadskontoret om möjligheten att förbättra kopplingen mellan busshållplats och Tvetas friluftsgård.

Hösten 2019 – våren 2020

Förstudie 1 genomförs gällande:

Förvärv av byggnaderna – alternativt endast byggnaden "Bäckstugan". Tillgänglighetsanpassning och allmänna toaletter. En bedömning av VA-kapaciteten bör göras i samma skede.

Vad innebär utredningen för SNO

Som framgår av ovanstående kan vi stå inför en del framtida beslut angående verksamheten i Tveta.

Vi lägger ner ett anseeligt ideellt arbete i form av spårarbeten och servering. Det ger ett viktigt tillskott till vår klubbkassa så länge vi har medlemmar som gör arbetet på ideell basis. Kan och vill vi fortsätta med det?

Våra byggnader behöver underhållas. Uthyrningen medför ett extra arbete och ger eventuellt ett överskott beroende på behov av renoveringar och underhåll. Är vi beredda att sälja som indikeras i utredningen?

Hur finansierar vi orienteringsverksamhet långsiktigt?

Nuvarande samarbete i Tveta mellan SNO och kommunen är nära och omfattande

Huvudsakligen står föreningen SNO för drift och underhåll av anläggningen i dagsläget. Kommunen ger för detta ett årligt driftbidrag enligt avtal. Inför 2019 har avtalet uppdaterats och löper till och med 2022-12-31. Enligt avtal erhåller SNO ett bidrag om drygt 400tkr per år. Därtill betalar kommunen kostnader för elförbrukning för elljusspåret, maskinhallen samt kostnader för plogning och sandning av parkeringsplatserna samt sophantering vid spårområdet. Kostnader för underhåll av spårmarkering, infotavla, utegym och mullespår svarar kommunen för och SNO svarar för att identifiera behov och i förkommande fall komma överens med kommunen hur underhållet skall skötas. Kostnader för teknisk utrustning bekostas enligt särskild överenskommelse. För att erhålla driftsbidraget åtar sig SNO att fullfölja ett flertal motprestationer, bland de viktigaste är: Underhåll och drift av tre spår 1,5 km, 2,5 km och 5 km. För vår och sommar gäller slyklippning och dikning. Vinter gäller spårläggning. Därutöver tillhandahålla plogad skridskobana och skidspår på Måsnaren om förutsättningar tillåter. SNO ska hålla serveringen öppen kl. 11 – 15 lördagar och söndagar under december – mars. SNO svarar för drift och underhåll av befintlig teknisk utrustning (fyrhjulingar och snöskoter).